

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a șasea)
13 noiembrie 1990*

Marleasing SA
împotriva
La Comercial Internacional de Alimentacion SA

(cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare, formulată de Juzgado de Primera Instancia e Instrucción n° 1 de Oviedo (Spania)

„Directiva 68/151/CEE – Articolul 11 – Interpretarea conformă a dreptului național”

Cauza C-106/89

În cauza C-106/89,

având ca obiect o cerere adresată Curții, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE de către Juzgado de Primera Instancia e Instrucción n° 1 de Oviedo (Spania), pentru pronunțarea, în litigiul pendinte în fața acestei instanțe, între

Marleasing SA

și

La Comercial Internacional de Alimentacion SA,

a unei hotărâri preliminare privind interpretarea articolului 11 din Prima directivă 68/151/CEE a Consiliului din 9 martie 1968 de coordonare, în vederea echivalării, a garanțiilor impuse societăților în statele membre, în înțelesul articolului 58 al doilea paragraf din tratat, pentru protejarea intereselor asociațiilor sau terților (JO L 65, p. 8),

CURTEA (Camera a șasea),

compusă din domnii G. F. Mancini, președinte de cameră, T. F. O' Higgins, M. Díez de Velasco, C. N. Kakouris și P. J. G. Kapteyn, judecători,

avocat general: domnul W. Van Gerven
grefier: domnul H. A. Rühl, administrator principal

după examinarea observațiilor scrise prezentate:

– pentru Marleasing SA, de către José Ramón Buzón Ferrero, avocat în baroul din Oviedo,

– pentru Comisia Comunităților Europene, de către consilierul juridic al acesteia, domnul Antonio Caeiro și de către domnul Daniel Calleja, membru al Serviciului juridic, în calitate de agenți,

având în vedere raportul pentru ședință și în urma procedurii orale din 6 iunie 1990,

după ascultarea concluziilor avocatului general, prezentate în ședința din 12 iulie 1990,

---

* Limba de procedură: spaniola.

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Prin Ordonanța din 13 martie 1989, primită la Curte la 3 aprilie 1989, Juzgado de Primera Instancia e Instrucción n° 1 din Oviedo a adresat, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, o întrebare preliminară privind interpretarea articolului 11 din Directiva 68/151/CEE a Consiliului din 9 martie 1968 de coordonare, în vederea echivalării, a garanțiilor impuse societăților în statele membre, în înțelesul articolului 58 al doilea paragraf din tratat, pentru protejarea intereselor asociațiilor sau terților (JO L 65, p. 8).

2 Aceste întrebări au fost adresate în cadrul unui litigiu între societatea Marleasing SA, reclamanta în acțiunea principală, și un număr de pârâți, printre care figurează și La Comercial Internacional de Alimentación SA (denumită în continuare: „La Comercial”). Cea din urmă a fost constituită sub forma unei societăți pe acțiuni de către trei persoane, printre care se numără și societatea Barviesa, care a contribuit cu propriile active la capitalul acesteia.

3 Din motivarea ordonanței de trimitere reiese că principala cerere a Marleasing, întemeiată pe articolele 1261 și 1275 din Codul civil spaniol, conform cărora contractele fără cauză sau cu o cauză ilicită sunt lipsite de orice efect juridic, este să se constate nulitatea contractului de societate al La Comercial pe motiv că înființarea acesteia din urmă este lipsită de cauză juridică, contractul este simulat și a fost încheiat în scopul fraudării drepturilor creditorilor societății Barviesa, co-fondatoare a societății pârâte. La Comercial a susținut că acțiunea trebuie să fie respinsă în integralitate pe motiv că, în special, articolul 11 din Directiva 68/151, care conține lista exhaustivă a cazurilor de nulitate a societăților pe acțiuni, nu include printre acestea și lipsa cauzei juridice.

4 Instanța națională a amintit că, în conformitate cu articolul 395 din Actul privind condițiile de aderare a Regatului Spaniei și a Republicii Portugheze la Comunitățile Europene (JO 1985, L 302, p. 23), Regatul Spaniei era obligat să transpună directiva de la data aderării sale, dar că acest lucru nu se realizase încă la data ordonanței de trimitere. Prin urmare, considerând că litigiul ridică o problemă de interpretare a dreptului comunitar, instanța națională a adresat Curții următoarea întrebare:

„Articolul 11 din Directiva 68/151/CEE a Consiliului din 9 martie 1968, care nu a fost transpusă în dreptul intern, este direct aplicabilă pentru a împiedica declararea nulității unei societăți pe acțiuni din alt motiv decât cele enumerate la articolul citat anterior?”

5 Pentru o prezentare mai detaliată a faptelor din acțiunea principală, a derulării procedurii, precum și a observațiilor prezentate Curții, se face trimitere la raportul pentru ședință. Aceste elemente din dosar sunt reluate în cele ce urmează numai în măsura în care sunt necesare pentru raționamentul Curții.

6 În ceea ce privește problema dacă un particular se poate prevala de directivă împotriva unei legi naționale, este necesar să se aducă aminte că, potrivit jurisprudenței constante a Curții, o directivă nu poate să dea naștere, ea însăși, unor obligații în sarcina unui particular și, prin urmare, o dispoziție dintr-o directivă nu poate fi invocată ca atare împotriva unei astfel de persoane (Hotărârea din 26 februarie 1986, Marshall, 152/84, Rec., p. 723).

7 Cu toate acestea, din dosar reiese că instanța națională urmărește, în esență, să clarifice dacă o instanță națională, sesizată cu un litigiu într-o materie care intră în domeniul de aplicare a

Directivei 68/151, citate anterior, este obligată să interpreteze dreptul său național ținând seama de textul și scopul acestei directive, pentru a împiedica declararea nulității unei societăți pe acțiuni din alt motiv decât cele enumerate la articolul 11.

8 Pentru a răspunde la această întrebare, este necesar să se aducă aminte că, astfel cum a precizat Curtea în Hotărârea sa din 10 aprilie 1984, Von Colson și Kamann, punctul 26 (14/83, Rec., p. 1891), obligația statelor membre, care decurge dintr-o directivă, de a atinge rezultatul prevăzut de aceasta, precum și datoria lor, în temeiul articolului 5 din tratat, de a lua toate măsurile generale sau speciale, necesare pentru a asigura îndeplinirea acestei obligații, se impune tuturor autorităților statelor membre, inclusiv autorităților judecătorești, în cadrul competențelor lor. Prin urmare, în aplicarea dreptului național, indiferent dacă este vorba despre dispoziții adoptate anterior sau ulterior directivei, instanța națională căreia i s-a solicitat interpretarea este obligată să facă acest lucru, în măsura posibilului, în lumina textului și a finalității directivei, pentru a îndeplini rezultatul urmărit de aceasta și pentru a se conforma astfel articolului 189 al treilea paragraf din tratat.

9 Rezultă că cerința unei interpretări a dreptului național în conformitate cu articolul 11 din Directiva 68/151, citate anterior, interzice interpretarea dispozițiilor dreptului național referitoare la societățile pe acțiuni într-o asemenea modalitate încât nulitatea unei societăți pe acțiuni să poată fi pronunțată pentru alte motive decât cele enunțate în mod exhaustiv la articolul 11 din directiva în cauză.

10 În ceea ce privește interpretarea articolului 11 din directivă și, în special, a alineatului (2) litera (b), este necesar să se constate că această dispoziție interzice legislațiilor statelor membre să dispună anularea judiciară pentru alte motive decât cele enunțate în mod exhaustiv în directivă, în rândul cărora figurează caracterul ilicit sau contrar ordinii publice al obiectului societății.

11 Conform Comisiei, expresia „obiectul societății” trebuie să fie interpretată în sensul că aceasta vizează exclusiv obiectul societății, astfel cum este descris în actul de constituire sau în statutul societății. Rezultă că declararea nulității unei societăți nu poate rezulta ca urmare a activității pe care aceasta o desfășoară efectiv, precum, de exemplu, înșelarea creditorilor fondatorilor.

12 Această teză trebuie să fie reținută. Astfel cum reiese din preambulul Directivei 65/151, citate anterior, scopul său era să limiteze cazurile de nulitate și efectul retroactiv al declarării nulității, pentru a asigura „certitudinea juridică în raporturile dintre societate și terți, precum și între asociați” (al șaselea considerent). În plus, protecția terților „trebuie să fie asigurată de dispoziții care să limiteze, în măsura posibilului, cauzele lipsei de validitate a angajamentelor asumate în numele societății”. Prin urmare, fiecare motiv de nulitate prevăzut la articolul 11 din directivă trebuie să fie interpretat strict. În astfel de condiții, expresia „obiectul societății” trebuie să fie înțeleasă ca făcând referire la obiectul societății astfel cum este descris în actul de constituire sau în statutul societății.

13 Prin urmare, este necesar să se răspundă la întrebarea adresată că instanța națională sesizată cu privire la un litigiu într-un domeniu care intră în sfera de aplicare a Directivei 68/151 este obligată să interpreteze dreptul său național în lumina textului și a finalității directivei, pentru a împiedica declararea nulității a unei societăți pe acțiuni din alt motiv decât cele enumerate la articolul 11.

Cu privire la cheltuielile de judecată

14 Cheltuielile efectuate de Comisia Comunităților Europene, care a prezentat observații Curții, nu pot face obiectul unei rambursări. Întrucât procedura are, în raport cu părțile din acțiunea principală, un caracter incidental față de procedura din fața instanței naționale, este de competența acestei instanțe să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată.

Pentru aceste motive,

CURTEA (Camera a șasea),

pronunțându-se cu privire la întrebarea adresată de Juzgado de Primera Instancia e Instrucción n° 1 de Oviedo, prin Ordonanța din 13 martie 1989, hotărăște:

Instanța națională sesizată cu privire la un litigiu într-un domeniu care intră în sfera de aplicare a Directivei 68/151/CEE a Consiliului din 9 martie 1968 de coordonare, în vederea echivalării, a garanțiilor impuse societăților în statele membre, în înțelesul articolului 58 al doilea paragraf din Tratatul CEE, pentru protejarea intereselor asociațiilor sau terților, este obligată să interpreteze dreptul său național în lumina textului și a finalității acestei directive, pentru a împiedica declararea nulității unei societăți pe acțiuni din alt motiv decât cele enumerate la articolul 11.

	Mancini		O'Higgins
Díez de Velasco		Kakouris	Kapteyn

Pronunțată în ședință publică la Luxemburg, 13 noiembrie 1990.

Grefier
J.-G. Giraud

Președintele Camerei a șasea
G. F. Mancini